

Vergaderjaar 2015–2016

21 501-31

**Raad voor de Werkgelegenheid, Sociaal Beleid,
Volksgezondheid en Consumentenzaken**

Nr. 411

**BRIEF VAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELE-
GENHEID**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 1 juli 2016

Op 14 en 15 juli aanstaande vindt de Informele Raad WSBVC, onderdeel
en Werkgelegenheid en Sociaal Beleid, in Bratislava plaats.

Er zal een informeel debat plaatsvinden over technologische uitdagingen
in de wereld van werk. Daarnaast zal er informeel van gedachten
gewisseld worden over impact van technologische ontwikkelingen op het
sociale zekerheidsstelsel en de arbeidswetgeving.

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
L.F. Asscher

Geannoteerde Agenda Informele Raad Werkgelegenheid en Sociaal Beleid (WSBVC) 14–15 juli te Bratislava

Op 14–15 juli vindt in Bratislava een informele bijeenkomst plaats van Ministers van Werkgelegenheid en Sociaal Beleid over «*Facing the social and technological challenges in the world of work – Demographic changes, migration and Digitalization*» en «*The effect of technological developments on the social security system and labour law*». Op dit moment is nog niet duidelijk waar het Slowaakse voorzitterschap in de discussies rond de thema's de nadruk op zal leggen. Dit, omdat er nog geen discussiestukken zijn ontvangen.

Facing the social and technological challenges in the world of work – Demographic changes, migration and digitalization

Wat betreft het thema «Facing the social and technological challenges in the world of work – Demographic changes, migration and digitalization» kan in algemene zin opgemerkt worden dat sociale en technologische ontwikkelingen zoals vergrijzing, migratie en digitalisering naar verwachting een belangrijke invloed zullen hebben op arbeidsmarkten in Nederland en de rest van Europa. Hoe deze ontwikkelingen in de toekomst precies gaan uitwerken is niet te voorspellen, maar ze brengen in ieder geval nieuwe vragen, nieuwe uitdagingen en nieuwe onzekerheden met zich mee.

Nederland vindt technologische vooruitgang van belang voor welvaart, economische groei en werkgelegenheid. Ook is werk, mede als gevolg van technologie, over het algemeen veiliger en minder belastend geworden. Het is van belang er wel voor te zorgen dat iedereen hiervan profiteert en er geen groepen langs de kant blijven staan. De afgelopen twintig jaar is er in Nederland en Europa bijvoorbeeld sprake van een daling van de werkgelegenheid in het middensegment van de arbeidsmarkt, doordat routinematige taken door technologie worden overgenomen. Technologische verandering kan er bovendien toe leiden dat kennis en vaardigheden snel verouderen. Blijven investeren in scholing is daarom van groot belang. Technologische ontwikkelingen kunnen kosten verlagen om taken, werk en diensten uit te besteden, waardoor de relatie tussen de werkende en de werkgever of opdrachtgever losser kan worden. Hiermee verschuift werk en ontstaan nieuwe vormen van werk. Fysieke toegang tot de arbeidsmarkt zal niet in alle gevallen noodzakelijk zijn en kan zo gevolgen hebben voor migratiestromen. Nieuwe ontwikkelingen, zoals robotisering hebben grote impact op de manier waarop gewerkt wordt en daarmee consequenties hebben voor de stabiliteit in arbeidsverhoudingen, inkomen en baan zekerheid. Het kabinet heeft mede daarom de sociaaleconomische Raad (SER) advies gevraagd over de gevolgen van technologische ontwikkelingen – waaronder robotisering – voor de arbeidsmarkt.

The effect of technological developments on the social security system and labour law

Het Slowaakse voorzitterschap wil ook een discussie voeren over de impact van technologische ontwikkelingen op het sociale zekerheidsstelsel en de arbeidswetgeving.

Een opinie van het Europees Economisch en Sociaal Comité (EESC) zal naar verwachting centraal staan in de discussie. In deze opinie stelt het EESC dat snelle ontwikkeling van technologieën – in het bijzonder digitalisering – in combinatie met andere economische en maatschappelijke ontwikkelingen heeft geleid tot een stijging van het aantal nieuwe

vormen van werk. hierdoor veranderen arbeidsverhoudingen en gaat het arbeidsmarktlandschap er complexer uitzien. Bij deze nieuwe arbeidsverhoudingen gaat het onder andere om nul-urencontracten, oproepcontracten, «mini-jobs», portfoliowerk, op vouchers gebaseerd werk, civielrechtelijke overeenkomsten of duobaanregelingen. Dit gaat gepaard met verschillende contractvormen waarbij werkzaamheden worden georganiseerd via bijvoorbeeld bemiddelaars of bureaus voor zelfstandigen.

De EESC stelt dat een groot deel van de bevolking toegang heeft tot het internet en op elk moment en op elke locatie kan worden bereikt voor werkgerelateerde doeleinden. Digitalisering ondersteunt de mogelijkheden van werkgevers om gebruik te maken van de wereldwijde arbeidsmarkt voor werk. Dit biedt Europese burgers kansen om over de hele wereld te werken, ongeacht hun locatie. Het kan echter ook zorgen voor ongelijke concurrentie voor werknemers en ondernemingen, aangezien ze voor deze banen moeten wedijveren met concurrenten uit lagelonenlanden, die bijvoorbeeld niet de ILO-arbeidsnormen respecteren.

Het EESC vindt het van belang om een evenwicht te vinden tussen het bevorderen van de economische en sociale voordelen van deze nieuwe ontwikkelingen en het garanderen van de noodzakelijke bescherming voor werknemers en ondernemingen. Hierbij moet worden voorkomen dat deze nieuwe ontwikkelingen misbruikt worden om eerlijke arbeidspraktijken (zoals een fatsoenlijk salaris) te omzeilen.

Nederland staat positief tegenover de toepassing van nieuwe technologieën die het concurrentievermogen van economieën van de EU in een globaliserende wereld kunnen versterken. en werkgelegenheid stimuleren. De baan voor het leven volgens een standaard vast contract heeft aan betekenis ingeboet. Nieuwe vormen van arbeid (zoals flexwerken) worden belangrijker. Die nieuwe vormen kunnen ook als opstap fungeren naar een meer duurzame inschakeling in het arbeidsproces. Tegelijkertijd is Nederland groot voorstander van een «fatsoenlijk werk» agenda. Nieuwe technologieën die leiden tot nieuwe vormen van werk- en arbeidsverhoudingen en uitbesteding van arbeid mag niet resulteren in een negatieve spiraal wat betreft de arbeidsrechtelijke en sociale bescherming van werkenden.